

і групи в цілому, висловлення зауважень в доброзичливій формі.

Висновки. Проведення симуляційних рольових ігор вимагає глибоких знань предмету, а також оволодіння навичками розігрування ролей, що досягається довготривалою підготовкою їх при систематичному застосуванню на заняттях.

Практичні навички є центральною частиною професіоналізму медиків в досягненні успішних результатів лікування, які більшою мірою залежать від розуміння і техніки.

Таким чином застосування симуляційного навчання дозволяє студентам закріпити отримані ними знання, відпрацювати практичні навички, комунікацію і командну гру. Це дає можливість максимально адаптувати студентів до майбутньої професійної діяльності, підготувати до самостійної роботи в медичних закладах.

Література.

1. Використання методик стимуляційного навчання у

підвищенні професійної компетенції лікарів та парамедиків на кафедрах ДЗ «ЗМАПО МОЗ

України» / О.С. Никоненко, С.Д. Шаповал, С.М. Дмитрієва, Т.О. Грицун // Медична освіта. – 2016. – № 2. – С. 120–123.

2. Ефективність симуляційних методів навчання / В.В. Артгоменко, Д.А. Новіков, О.С. Єгоренко, С.С. Семенченко // Управління Закладом охорони здоров'я. – 2015, № 6. – С. 70–76.

3. Загальні проблеми та перспективи застосування симуляційних методів освіти/ В.М. Лісовий, В.А. Капустник, В.Д. марковський, І.В. Завгородній// Симуляційне навчання в системі підготовки медичних кадрів: матеріали навч.-метод. Конф., присвяченої 212-й річниці від дня заснування ХНМУ (Харків, 30 листопада 2016р.). – Харків, 2016. – С.3-7.

4. Тутченко М.І. Симуляційні технології в навчанні студентів-медиків практичним навичкам / М.І. Тутченко, Я.М. Сусак // Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2013. – Т. 13, вип. 4 (41). – С. 326–327.

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «CASE STUDIES» ЯК ТЕХНОЛОГІЇ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Ковальова Т.Д.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Реформування системи охорони здоров'я України в першу чергу вимагає удосконалення вищої медичної освіти та підвищення практично орієнтованої підготовки лікарів з урахуванням потреб охорони здоров'я населення і міжнародних стандартів. Симуляційне навчання здатне максимально наблизити медичну освіту до реальних умов практичної діяльності, сприяє опануванню системи умінь стосовно успішного виконання конкретних типів професійної лікарської діяльності та підвищення якості медичної допомоги [1]. Структура та методологія симуляційного навчання в медицині обумовлюють необхідну професійну підготовку спеціалістів. Симуляційне навчання передбачає моделювання клінічних ситуацій, що, у свою чергу, дозволяє відпрацювати навички дій майбутньої професійної діяльності. Одним із методів, що передбачає використання конкретних ситуацій (випадків із практики) з певного розділу чи теми навчального курсу для сумісного розбору, обговорення та прийняття рішення є метод «Case studies». У рамках даного методу також застосовується мозковий шторм у межах малої групи і публічний виступ з презентацією та захистом висунутого рішення. Саме тому, актуальним є впровадження даного активного методу навчання у освітній процес у вищих медичних закладах.

Основна частина. Кейс-метод у підготовці лікаря тлумачиться як метод навчання, що використовує опис (демонстрацію) та аналіз реальних клінічних ситуацій з метою формування у майбутнього спеціаліста певного досвіду вирішення проблем у професійній діяльності. Метод сприяє розвитку у студентів самостійного мислення, уміння вислуховувати і враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловити свою. За допомогою цього методу студенти мають можливість проявити й удосконалити аналітичні та оціночні навички, навчитися працювати в команді, знаходити найбільш раціональне рішення поставленої проблеми.

Варто зазначити, що акцент навчання переноситься не

на оволодіння готовим знанням, а на його вироблення, на співтворчість студента і викладача. Технологія методу полягає в наступному: за певними правилами розробляється модель конкретної ситуації, що сталася в реальному житті, і відображається той комплекс знань і практичних навичок, які студентам потрібно отримати; при цьому викладач виступає в ролі ведучого, генеруючого питання, фіксує відповіді, підтримує дискусію. Даючи студентам завдання у формі кейсів, викладач відкриває їм значно більшу можливість поділитися своїми знаннями, досвідом і уявленнями, тобто навчитися не тільки у викладача, а й один у одного. Такий метод формує впевненість студентів у собі, у своїх здібностях. Вони активно вчать слухати один одного і точніше висловлювати свої думки.

Що ж до класифікації кейсів, то в науковій педагогічній літературі існує чимало варіацій. Ми зупинимось на класифікації, яку пропонує European Case Clearing House (ECCCH) [2].

Кейси-випадки. Це дуже короткі кейси, що описують один випадок. Кейси цього типу можуть використовуватися під час лекції для демонстрації того або іншого поняття або як тема для обговорення. Їх можна швидко прочитати, і звичайно вони не вимагають від студентів спеціальної підготовки до початку занять. Кейси-випадки корисні при знайомстві з методом кейсів.

Допоміжні кейси. Основна мета такого кейса – передати інформацію. Це цікавіше, ніж традиційне читання або вивчення роздаткового матеріалу. Студенти набагато краще сприймають інформацію, представлену у вигляді кейса, ніж якби вона була в звичайному документі. Типовий допоміжний кейс може бути використаний як основа, на базі якої обговорюються інші кейси.

Кейси-вправи. Такі кейси дають студенту можливість застосувати певні прийоми і широко використовувати матеріал кейсів, коли необхідні якісний та кількісний аналіз.

Кейси-прикладі. При згадуванні слова «кейс» зви-

чайно на розум приходять саме цей тип кейсів. Студенту необхідно проаналізувати інформацію з кейса і виявити найважливіші зв'язки між різними складовими. Звичайно тут постає питання: чому все відбулося неправильно, і як цього можна було уникнути?

Комплексні кейси. Такі кейси описують ситуації, де значущі аспекти заховані у великій кількості інформації, частина якої неістотна. Завдання студента – відділити важливі аспекти від малозначущих і не звертати на них уваги. Складність може полягати в тому, що виділені аспекти можуть бути взаємопов'язані.

Кейси-рішення. Студентам необхідно вирішити, що вони робитимуть в обставинах, що склалися, і сформулювати план дій. Для цього студенту необхідно розробити ряд обґрунтованих підходів і потренуватися у виборі підходу, який більш всього націлений на успіх [5].

Висновки: 1. Для якісного симуляційного навчання є необхідним залучення методу кейсів, що дозволяє

сформувати у студентів конкретні професійні навички та уміння.

2. Варіативність методу кейсів надає можливість розвитку вміння аналізувати ситуацію, вибирати оптимальний варіант і планувати його здійснення, що є надзвичайно важливими якостями для високопрофесійних фахівців галузі знань «Охорона здоров'я».

Література:

1. Використання методик симуляційного навчання у підвищенні професійної компетенції лікарів та парамедиків на кафедрах ДЗ «ЗМАПО МОЗ України» / О.С. Никоненко, С.Д. Шаповал, С.М. Дмитрієва, Т.О. Грицун // Медична освіта. – 2016. – № 2. – С. 120–123.

2. ECCH the case for learning [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.ecch.com/educators/casemethod/resources/freecasesoverview>>. – Загол. з екрану. – Мова рос.

ОПТИМІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ

Колотило Н.П., Мазур П.Є.

Кременецьке медичне училище імені Арсена Річинського

Вступ. В умовах неминучих економічних та політичних змін в житті українського суспільства зростає інтерес до фахівця – медика, здатного до самореалізації, саморозвитку, вміючого мислити і самостійно вирішувати питання, що стосуються його професійної компетентності.

Тож, потреба сьогодення – це формування інноваційної особистості, якій притаманні такі риси: творча компетентність, емоційна стійкість, інтелект, рефлексивність.

Розвиток високопрофесійної особистості, здатної ефективно діяти в умовах ринкової економіки, значною мірою залежить від сучасної освітньої системи. Тому в підготовці медичних працівників зростає роль оптимізації їх практичної підготовки шляхом застосування методу симуляційного навчання.

Основна частина. Користування симуляційними технологіями дає можливість об'єктивної оцінки прийняття рішень і визначення кількості помилок протягом навчання.

Окрім того, симуляційне навчання сприяє покращенню особистісної та командної компетентності в клінічних умовах, виробляє оперативність у виконанні вірних дій і розподілі обов'язків, підвищує ефективність роботи команди та дотримання протоколів надання допомоги при невідкладних станах.

В основу занять покладено фантомно-симуляційний метод навчання який дає змогу швидкого оволодіння практичними навичками найбільш наближеними до реалій життя за допомогою механічної, комп'ютерної та фантомної систем. Клінічні навички засвоюються завдяки використанню манекенів, симуляторів, тренажерів.

Метою запровадження такого методу навчання є бажання організувати освітнє середовище та створити умови для якісної підготовки висококваліфікованих медиків, парамедиків та перепідготовки медичних спеціалістів.

Внаслідок застосування симуляційного методу навчання усуваються такі дефіцити: обмеження кількості годин для вивчення клінічних дисциплін; відсутність тематичних пацієнтів; високоякісна практична підготовка; неможли-

вість відтворення більшості практичних маніпуляцій; етико-дентологічні, морально-естетичні та законодавчі обмеження у взаємодіях між студентами та пацієнтами.

Введення фантомно-симуляційного методу дозволяє студентам: відпрацьовувати групову взаємодію та генералізацію рішень; отримувати зворотній зв'язок від розв'язання нетипових завдань і симуляцій; відчути впевненість при роботі з реальним пацієнтом; зменшити кількість помилок в медичній практиці; довести до автоматизму навички шляхом багаторазового повторення одних і тих самих дій; об'єктивно реєструвати параметри виконання професійних маніпуляцій; придбати навички без ризику для пацієнтів; отримати незалежність від роботи клінік.

Викладачі медичних навчальних закладів в даний час працюють над проектом створення «симуляційних центрів», основним завданням яких має стати підвищення якості підготовки фахівців на основі інноваційних форм і методів навчання, контролю.

Організація навчання в центрах здійснюватиметься шляхом створення умов для самостійного виконання діагностичних та лікувальних маніпуляцій на тренажерах у вигляді тренінгів, які поділяються залежно від аудиторії осіб, тематики та цілей.

В даний час для навчання застосовуються тренінги класу «Базова медична практика» для відпрацювання практичних навичок з використанням моделей та симуляторів низького рівня складності.

Нажаль, про УЗ – навігатори, манекени hi-fidelity класу, які досконало відтворюють фізіологію людини, можливість аускульторії серцевих тонів, дихальних шумів, перерізки пульсу; СЛР з використанням справжньої апаратури для штучної вентиляції легень, у яких запрограмована фізіологічна відповідь манекена на всі дії студентів, зокрема на введення фармакологічних препаратів, їх дозу, шляхи введення; виведення необхідних вітальних параметрів пацієнта на монітор – ми можемо лише мріяти.